Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 14 november 2018 *

”Begäran om förhandsavgörande – Civilrättsligt samarbete – Insolvensförfaranden – Förordning (EG) nr 1346/2000 – Artikel 3.1 – Internationell behörighet – Återvinningstalan – Exklusiv behörighet för domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium insolvensförfarandet har inletts”

I mål C-296/17,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Varhoven kasatsionen sad (Högsta domstolen, Bulgarien) genom beslut av den 12 maj 2017, som inkom till domstolen den 22 maj 2017, i målet

Wiemer & Trachte GmbH, i likvidation

mot

Zhan Oved Tadzher,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden på sjunde avdelningen T. von Danwitz, tillika tillförordnad ordförande på fjärde avdelningen, samt domarna K. Jürimäe (referent), M. C. Lycourgos, E. Juhász och C. Vajda.

generaladvokat: N. Wahl,

justitiesekreterare: handläggaren R. Schiano,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 3 maj 2018,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Wiemer & Trachte GmbH, genom A. Ganev, S. Simeonov och V. Bozhilov, advokati,

– Europeiska kommissionen, genom M. Wilderspin, G. Koleva och M. Heller, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 28 juni 2018 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: bulgariska.

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 3.1, 18.2, 21 och 24 i rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (EGT L 160, 2000, s. 1).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Wiemer & Trachte GmbH, ett bolag i likvidation, och Zhan Oved Tadzher avseende den sistnämndes återbetalning av en summa pengar som överförts till honom från Wiemer & Trachtes bankkonto utan samtycke från den provisoriska förvaltaren.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Förordning nr 1346/2000

3 I skälen 2 och 6–8 i förordning nr 1346/2000 anges följande:

”(2) För att den inre marknaden skall fungera väl krävs det att gränsöverskridande insolvensförfaranden fungerar effektivt och smidigt och denna förordning behöver antas för att uppnå detta syfte som omfattas av det civilrättsliga samarbetet i den mening som avses i artikel 65 [EG].

…

(6) Enligt proportionalitetsprincipen bör förordningen begränsas till bestämmelser som reglerar behörigheten att inleda insolvensförfaranden samt att anta beslut som fattas omedelbart på grundval av insolvensförfaranden och står i nära samband med dessa. Dessutom bör förordningen innehålla bestämmelser om erkännande av dessa beslut och om tillämplig lag, vilka även tillgodoser den nämnda principens krav.

(7) Konkurs, ackord och liknande förfaranden är undantagna från tillämpningsområdet för [konventionen av den 27 september 1968, om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30)].

(8) För att uppnå syftet att förbättra insolvensförfaranden och kunna handlägga insolvensärenden med gränsöverskridande inslag effektivare är det nödvändigt och lämpligt att bestämmelserna om behörighet, erkännande och tillämplig lag på detta område blir föremål för [unionslagstiftning] som är bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna.”

4 I artikel 3.1 och 3.2 i denna förordning anges följande:

”1. Domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium platsen där gäldenärens huvudsakliga intressen finns, har behörighet att inleda ett insolvensförfarande. För bolag och andra juridiska personer skall sätet anses vara platsen där de huvudsakliga intressena finns, om inte annat visas.

2. När platsen där en gäldenärs huvudsakliga intressen finns befinner sig inom en medlemsstats territorium, har domstolarna i en annan medlemsstat behörighet att inleda ett insolvensförfarande endast om gäldenären har ett driftställe i den senare medlemsstaten. Verkningarna av detta förfarande får enbart omfatta gäldenären tillhörig egendom som finns inom denna medlemsstats territorium.”

5 I artikel 16.1 i nämnda förordning föreskrivs följande:

”Beslut om att inleda ett insolvensförfarande fattat av en domstol i en medlemsstat, som har behörighet enligt artikel 3, skall från den tidpunkt det har verkan i inledningsstaten erkännas i alla andra medlemsstater.

…”

6 Artikel 18 i samma förordning har följande lydelse:

”1. En förvaltare som har utsetts av en domstol som är behörig enligt artikel 3.1 har samma behörighet inom andra medlemsstaters territorier som han har enligt lagen i inledningsstaten, så länge inget annat insolvensförfarande har inletts eller säkerhetsåtgärder av motsatt innebörd har vidtagits till följd av en begäran om att ett insolvensförfarande skall inledas i denna andra stat. Förvaltaren har under alla förhållanden rätt att överföra gäldenärens egendom från den medlemsstats territorium inom vilket den befinner sig, om inte annat följer av artiklarna 5 och 7.

2. En förvaltare som har utsetts av en domstol som är behörig enligt artikel 3.2, får i en annan medlemsstat, utom rätta eller vid domstol, göra gällande att lös egendom efter det att ett insolvensförfarande har inletts har överförts från inledningsstaten till den andra medlemsstaten. Han får också vidta åtgärder i borgenärernas intresse avseende återvinning.

…”

7 I artikel 21 i förordning nr 1346/2000 föreskrivs följande:

”1. På begäran av förvaltaren skall innehållet i beslutet om att inleda insolvensförfarandet och, när så är lämpligt, även beslutet att utse honom till förvaltare, offentliggöras i en annan medlemsstat i enlighet med de regler för offentliggörande som gäller i den staten. Ett sådant offentliggörande skall också ange vem som har utsetts till förvaltare och huruvida domstolen grundar sin behörighet på artiklarna 3.1 eller 3.2.

2. I en medlemsstat inom vars territorium gäldenären har ett driftställe får det emellertid föreskrivas att ett offentliggörande skall vara obligatoriskt. I sådant fall skall förvaltaren eller annan behörig myndighet i den medlemsstat där förfarandet enligt artikel 3.1 har inletts, vidta åtgärder så att offentliggörande sker.”

8 I artikel 24 i förordningen föreskrivs följande:

”1. Om en skuld till en gäldenär skall infrias hos förvaltaren i den medlemsstat där ett insolvensförfarande har inletts men i stället betalas till gäldenären i en annan medlemsstat, skall den betalningen anses befriande om betalaren inte kände till att förfarandet hade inletts.

2. När en sådan skuld har infriats före offentliggörandet enligt artikel 21 skall betalaren anses inte ha känt till att ett insolvensförfarande har inletts, om inte annat visas. När en skuld har infriats efter offentliggörandet, skall betalaren anses ha känt till att ett insolvensförfarande har inletts, om inte annat visas.”

9 Artikel 25.1 i förordningen har följande lydelse:

”Beslut som rör ett insolvensförfarandes genomförande och slutförande, samt ackord, och som fattats av en domstol, vars beslut om att inleda förfarandet erkänns i enlighet med artikel 16, skall erkännas utan krav på ytterligare formaliteter. …

Första stycket skall även gälla beslut som är direkt hänförliga till insolvensförfarandet och har nära samband härmed, även om de fattats av en annan domstol.

Första stycket skall även gälla beslut som rör säkerhetsåtgärder som fattats efter det att en begäran om att ett insolvensförfarande skall inledas har framställts.”

Förordning (EG) nr 44/2001

10 I artikel 1.1 och 1.2 b i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 12, 2001, s. 1) föreskrivs följande:

”1. Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor.

2. Förordningen är inte tillämplig på

…

b) konkurs, ackord och liknande förfaranden,

…”

Bulgarisk rätt

11 I artikel 17 bis i Targovski zakon (handelslagen) föreskrivs följande:

”1. En filial till en utländsk person som är registrerad och har rätt att bedriva affärsverksamhet enligt sin nationella lagstiftning ska skrivas in handelsregistret.

…

3. Följande uppgifter ska registreras:

…

3) uppgifter härrörande från den behöriga insolvensdomstolens samtliga rättsakter, som ska föras in i det register som den utländska personen är registrerad i, samt, i förekommande fall, de beslut som avses i artikel 759.1 och artikel 760.3.

…

5. Inskrivningen av de uppgifter som avses i punkt 3, leden 2, 3 och 4 kan även utföras ex officio på grundval av en anmälan från registret i en annan medlemsstat i unionen i vilket den utländska personen är registrerad, som mottagits genom systemet för sammankoppling av register i medlemsstaterna.”

12 I artikel 15 i Zakon za targovskia register (lag om handelsregistret) föreskrivs följande:

”1. Införande, borttagande och offentliggörande kan begäras

1) … av näringsidkaren eller den juridiska personen utan vinstsyfte.

2) … av firmatecknaren.

3) … av en annan person i de fall som föreskrivs i lag.

4) … av en advokat med en uttrycklig fullmakt som upprättats i enlighet med de villkor som fastställts i lagen om advokatyrket i syfte att företrädas av ombud inför byrån.

…”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

13 Wiemer & Trachte GmbH är ett bolag med säte i Dortmund (Tyskland). En filial till Wiemer & Trachte i Bulgarien fördes genom beslut av den 10 maj 2004 av Sofiyski gradski sad (Stadsdomstolen i Sofia, Bulgarien) in i det bulgariska handelsregistret.

14 Inom ramen för insolvensförfarandet avseende Wiemer & Trachte utsåg Amtsgericht Dortmund (Distriktsdomstolen i Dortmund, Tyskland), genom beslut av den 3 april 2007, en provisorisk förvaltare och beslutade att handlingar genom vilka bolaget förfogade över sin egendom endast skulle få verkan efter förvaltarens godkännande. Detta första beslut fördes in i det tyska handelsregistret den 4 april 2007. Genom ett andra beslut av den 21 maj 2007, som fördes in i registret den 24 maj 2007, fråntog samma domstol generellt Wiemer & Trachtes rådighet över bolagets egendom. Genom ett tredje beslut av den 1 juni 2007 beslutade nämnda domstol att inleda ett insolvensförfarande med avseende på bolagets tillgångar. Detta tredje beslut fördes in i det tyska handelsregistret den 5 juni 2007.

15 Den 18 och den 20 april 2007 överfördes 2 149,30 euro respektive 40 000 euro från Wiemer & Trachtes konto i banken Obedinena integrirana mitnicheska banka AD. Överföringen utfördes av chefen för Wiemer & Trachtes bulgariska filial till ett konto som innehades av Zhan Oved Tadzher. Överföringarna avsåg en ”reseräkning” respektive ett ”förskott för utgifter i tjänsten”.

16 Wiemer & Trachte väckte därefter talan vid Sofiyski gradski sad (Stadsdomstolen i Sofia) mot Zhan Oved Tadzher och gjorde gällande att banköverföringarna var utan verkan, eftersom de hade ägt rum efter det att insolvensförfarandet inletts. Bolaget yrkade att ovan i punkt 15 angivna belopp, jämte lagstadgad ränta, skulle betalas tillbaka till insolvensboet.

17 Zhan Oved Tadzher har anfört att Sofiyski gradski sad (Stadsdomstolen i Sofia) inte var behörig att pröva det nationella målet och att beloppet motsvarade förskott för utgifter i tjänsten som inte hade använts och därför hade återbetalats till Wiemer & Trachte den 25 april 2007.

18 Invändningen om att den bulgariska domstolen saknade behörighet avslogs i första instans, av Sofiyski gradski sad (Stadsdomstolen i Sofia), och även i andra instans, av Apelativen sad (appellationsdomstol, Bulgarien). Genom beslut av den 28 januari 2013 fann Varhoven kasatsionen sad (Högsta domstolen) att överklagandet av det beslut som meddelats av Apelativen sad (appellationsdomstolen) inte kunde tas upp till sakprövning och att detta beslut, enligt vilket Sofiyski gradski sad (Stadsdomstolen i Sofia) var behörig att pröva målet i sak, hade vunnit laga kraft.

19 Sistnämnda domstol biföll i sak den talan som väckts av Wiemer & Trachte. Zhan Oved Tadzher överklagade detta avgörande. Den 26 juli 2016 upphävde Apelativen sad (appellationsdomstol), detta avgörande och avslog begäran om återbetalning av de belopp som nämns i punkt 15 ovan, med motiveringen att den var ogrundad och inte styrktes av någon bevisning.

20 Wiemer & Trachte överklagade domen från Apelativen sad (appellationsdomstolen) till Varhoven kasatsionen sad (Högsta domstolen) och anförde att artikel 24 i förordning nr 1346/2000 inte var tillämplig i det nationella målet och att Zhan Oved Tadzher därmed inte kunde hävda att han inte kände till att insolvensförfarandet avseende Wiemer & Trachte hade inletts.

21 Mot denna bakgrund beslutade Varhoven kasatsionen sad (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:

”1) Ska artikel 3.1 i [förordning nr 1346/2000] tolkas så, att behörigheten för domstolar, i den medlemsstat inom vars territorium ett insolvensförfarande har inletts, att pröva och avgöra en talan om återvinning på grund av gäldenärens insolvens som har väckts mot en motpart som har säte eller hemvist i en annan medlemsstat är exklusiv, eller får förvaltaren, i det fall som avses i artikel 18.2 i den förordningen, väcka talan om återvinning vid domstol i den medlemsstat inom vars territorium motparten har sitt säte eller hemvist, när den talan om återvinning som förvaltaren väcker grundas på en handling som innebär ett förfogande över lös egendom i den andra medlemsstaten?

2) Har ett infriande av en skuld hos gäldenären i en medlemsstat genom den verkställande direktören för gäldenärsbolagets filial i den medlemsstaten befriande verkan i enlighet med artikel 24.2 jämförd med artikel 24.1 i [förordning nr 1346/2000] när, vid tidpunkten för skuldens infriande, en begäran om att ett insolvensförfarande ska inledas avseende gäldenärens tillgångar hade lämnats in och en provisorisk förvaltare hade utsetts i en annan medlemsstat, men inget beslut om att inleda insolvensförfarandet hade meddelats?

3) Ska artikel 24.1 i [förordning nr 1346/2000], om infriande av en skuld, tillämpas på en summa pengar som betalats till gäldenären, där den ursprungliga överföringen av den summan från gäldenären till den som infriar skulden anses ogiltig enligt insolvensdomstolens nationella rätt och den ogiltigheten följer av att ett insolvensförfarande inletts?

4) Ska presumtionen om bristande kännedom i artikel 24.2 i [förordning nr 1346/2000] tillämpas när de myndigheter som anges i den andra meningen i artikel 21.2 i förordningen inte har vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att beslut varigenom insolvensdomstolen utsåg en provisorisk förvaltare och beslutade att bolagets förfoganden över tillgångar skulle vara giltiga endast med förvaltarens samtycke, offentliggörs i registret i den medlemsstat inom vars territorium gäldenären har en filial, för det fall den medlemsstat där filialen har sitt säte föreskriver ett obligatoriskt offentliggörande av dessa beslut, oberoende av att den erkänner dem i enlighet med artikel 25 i förening med artikel 16 i förordningen?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

22 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 ska tolkas så, att domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium ett insolvensförfarande har inletts, för att pröva en återvinningstalan grundad på insolvens och riktad mot en svarande som har sitt säte eller hemvist i en annan medlemsstat, har exklusiv behörighet eller om förvaltaren kan väcka en sådan återvinningstalan vid en domstol i den medlemsstat där svarandens säte eller hemvist är beläget.

23 I artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 ges domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium platsen där gäldenärens huvudsakliga intressen finns behörighet att inleda huvudinsolvensförfarandet (dom av den 15 december 2011, Rastelli Davide & C., C-191/10, EU:C:2011:838, punkt 27).

24 För att fastställa kriterierna för att avgöra huruvida en talan omfattas av tillämpningsområdet för denna bestämmelse har domstolen slagit fast att det är nödvändigt att beakta skäl 6 i förordning nr 1346/2000 enligt vilket denna förordning bör begränsas till bestämmelser som reglerar behörigheten att inleda insolvensförfaranden samt att anta beslut som är direkt hänförliga till insolvensförfarandet och har nära samband härmed (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 februari 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, punkt 20, och dom av den 19 april 2012, F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, punkt 26).

25 Domstolen har av detta dragit slutsatsen att artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000, med hänsyn till lagstiftarens avsikt som kommer till uttryck i detta skäl och den ändamålsenliga verkan av förordningen, ska tolkas så, att domstolarna i den medlemsstat som är behörig att inleda ett insolvensförfarande även har internationell behörighet att pröva talan i sådana fall talan är direkt hänförlig till insolvensförfarandet och har ett nära samband med detta (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 februari 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, punkt 21, och dom av den 19 april 2012, F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, punkt 27).

26 Mot bakgrund av bland annat dessa överväganden har domstolen redan slagit fast att en återvinningstalan i syfte att öka tillgångarna i det företag som omfattas av ett konkursförfarande faller inom denna kategori. Artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 om insolvensförfaranden ska därmed tolkas så, att domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium insolvensförfarandet har inletts har behörighet att pröva en återvinningstalan som grundas på gäldenärens insolvens och riktas mot en svarande som har sitt säte i en annan medlemsstat (dom av den 12 februari 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, punkt 28).

27 Den hänskjutande domstolen har ställt frågan huruvida denna internationella behörighet är exklusiv eller om den tvärtom är fakultativ, så att förvaltaren får väcka talan vid en domstol i den medlemsstat där svaranden i en sådan återvinningstalan har sin hemvist.

28 I detta sammanhang bör det påpekas att det i skäl 7 i förordning nr 1346/2000 anges att konkurs, ackord och liknande förfaranden är undantagna från tillämpningsområdet för konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, som ersattes, i förhållandet mellan medlemsstaterna, med undantag av Konungariket Danmark, genom förordning nr 44/2001. Enligt artikel 1.2 b i sistnämnda förordning omfattas ”konkurs, ackord och liknande förfaranden” inte av den förordningens tillämpningsområde.

29 Förordning nr 44/2001 och förordning nr 1346/2000 ska tolkas så, att såväl överlappningar mellan rättsreglerna i de båda rättsakterna som luckor i lagen undviks. En talan som enligt artikel 1.2 b i förordning nr 44/2001 undantas från tillämpningsområdet för den förordningen omfattas således av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000. På motsvarande sätt ska en talan som inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 anses omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 44/2001 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 november 2017, Tünkers France och Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, punkt 17 och där angiven rättspraxis).

30 Härvidlag har domstolen angett att sistnämnda förordning är tillämplig på alla ärenden av civil eller kommersiell natur, utom på vissa väl definierade ärenden, och att artikel 1.2 b i förordning nr 44/2001 från sitt tillämpningsområde endast utesluter fall där talan är direkt hänförlig till ett insolvensförfarande och har ett nära samband med detta, vilka omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 april 2012, F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, punkt 29).

31 Härav följer att de respektive tillämpningsområdena för dessa två förordningar som rör internationell behörighet för domstolarna i medlemsstaterna är tydligt definierade och att en återvinningstalan, när den är direkt hänförlig till ett insolvensförfarande och har ett nära samband med detta, omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000 och inte av förordning nr 44/2001.

32 Det bör dock noteras att förordning nr 1346/2000 inte innehåller några bestämmelser om internationell behörighet som innebär att domstolarna i den medlemsstat där svaranden har sin hemvist är behörig att pröva en återvinningstalan som är direkt hänförlig till insolvensförfarandet och har nära samband härmed.

33 Domstolen har dessutom redan slagit fast att samlandet av samtliga mål som har direkt samband med ett företags insolvens hos domstolarna i den medlemsstat som har behörighet att inleda insolvensförfarandet är förenligt med syftet att förbättra effektiviteten med avseende på insolvensförfaranden med gränsöverskridande inslag och att handlägga dessa snabbare i enlighet med skälen 2 och 8 i förordning nr 1346/2000 (dom av den 12 februari 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, punkt 22).

34 Denna tolkning bekräftas dessutom av att det i skäl 4 i förordning nr 1346/2000 anges att det för att den inre marknaden ska fungera väl måste undvikas att parterna får motiv att överföra tillgångar från en medlemsstat till en annan eller att välja jurisdiktion för att få en förmånligare rättslig ställning (forum shopping) (dom av den 12 februari 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, punkt 23).

35 Möjligheten att olika domstolar har behörighet att pröva återvinningstalan som väckts i olika medlemsstater leder emellertid till att det blir svårare att uppnå detta syfte (dom av den 12 februari 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, punkt 24).

36 Det följer av det ovan anförda att domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium ett sådant insolvensförfarande har inletts som avses i artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 har exklusiv behörighet att pröva en talan som är direkt hänförlig till detta förfarande och har nära samband härmed, och följaktligen en återvinningstalan som grundas på insolvens.

37 Denna slutsats påverkas inte av det sammanhang artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 ingår i.

38 För det första kan artikel 18.2 i förordningen inte användas som argument för att ifrågasätta att den internationella behörigheten för de domstolar som avses i artikel 3.1 i den förordningen för att pröva återvinningstalan är exklusiv.

39 Artikel 18.2 i förordning nr 1346/2000 avser nämligen endast den särskilda situationen då en förvaltare har utsetts genom ett förfarande enligt artikel 3.2 i nämnda förordning och kan inte tillämpas i en situation som den i det nationella målet, i vilken förvaltaren har utsetts i huvudinsolvensförfarandet.

40 Såsom generaladvokaten har understrukit i punkt 64 i sitt förslag till avgörande kan en sådan skillnad förklaras av att förvaltarens befogenheter inom ramen för ett förfarande enligt artikel 3.2 i förordning nr 1346/2000 är territoriellt begränsade i den mån, enligt nämnda artikel, verkningarna av detta förfarande ska begränsas till de av gäldenärens tillgångar som finns inom medlemsstatens territorium när nämnda förfarande inleds. Förvaltaren måste således i ett sådant fall ha möjligheten att väcka en återvinningstalan som har samband med ett sådant förfarande vid en domstol i en annan medlemsstat än den i vilken sekundärförfarandet inletts om tillgångar som detta förfarande gäller har överförts till en annan medlemsstat efter det att förfarandet inleddes.

41 För det andra kan inte heller artikel 25.1 i förordning nr 1346/2000 användas till stöd för en tolkning av artikel 3.1 i förordningen som skulle innebära en fakultativ internationell behörighet för att pröva en återvinningstalan.

42 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 65 i sitt förslag till avgörande avser sistnämnda bestämmelse enbart erkännande och verkställighet av beslut som är direkt hänförliga till insolvensförfarandet och har nära samband härmed, även om de antagits av en annan domstol. Denna bestämmelse innebär endast ett godtagande av möjligheten för domstolarna i en medlemsstat inom vars territorium ett insolvensförfarande har inletts enligt artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 att pröva en talan som är direkt hänförlig till detta förfarande, oavsett om det rör sig om den domstol som inlett insolvensförfarandet, enligt artikel 3.1, eller någon annan domstol som har territoriell och materiell behörighet i den medlemsstaten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 februari 2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, punkterna 26 och 27).

43 Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras enligt följande: Artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 om insolvensförfaranden ska tolkas så, att behörigheten för domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium insolvensförfarandet har inletts att pröva en återvinningstalan som grundas på gäldenärens insolvens och riktas mot en svarande som har sitt säte eller hemvist i en annan medlemsstat, är en exklusiv behörighet.

Den andra till fjärde frågan

44 Eftersom den andra till fjärde frågan förutsätter att en återvinningstalan kan väckas vid en domstol i den medlemsstat där svaranden har sitt säte eller hemvist, vilket strider mot vad som framgår av svaret på den första frågan, saknas anledning att besvara dessa frågor.

Rättegångskostnader

45 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Artikel 3.1 i rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden ska tolkas så, att behörigheten för domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium insolvensförfarandet har inletts att pröva en återvinningstalan som grundas på gäldenärens insolvens och riktas mot en svarande som har sitt säte eller hemvist i en annan medlemsstat, är en exklusiv behörighet.

Underskrifter